

Vláda schválila nová pravidla pro financování obrany

4.1.2023 - | Ministerstvo obrany ČR

Vláda splnila další bod programového prohlášení a schválila návrh zákona, který garantuje minimální výdaje na obranu ve výši dvou procent HDP a umožní stabilní a transparentní financování velkých akvizic. „Bezpečnost není zadarmo. Po letech, kdy byla obrana pro předchozí vlády na vedlejší koleji, válka na Ukrajině potvrdila, že je naprosto nezbytná urychlená modernizace armády a nelze ji odkládat. Přicházíme s plánem, jak zrychlit modernizaci armády a zajistit její dlouhodobé financování,“ říká ministryně obrany Jana Černochová.

„Výdaje na obranu ve výši dvou procent HDP jsou pro nás životně důležité. Jestli chceme bezpečnou Evropu a nebát se o naše životy, hodnoty a pohodlí, musíme mít moderní a efektivní armádu. Proto je nutné, aby členské státy Aliance svůj závazek ke společné obraně plnily,“ připomíná ministryně. Dvě procenta HDP jsou náš zájem a povinnost vyplývající z členství v NATO, kterou Česká republika dlouhodobě neplnila.

„V souvislosti s Putinovou agresí na Ukrajině musíme urychlit zvyšování výdajů na obranyschopnost České republiky. Zakotvení tohoto pravidla 2 % HDP v našem právním řádu není pouze stvrzením závazku České republiky vůči NATO, ale zároveň tím vytváříme základ pro plynulé financování strategických projektů armády a umožňujeme snazší plánování výdajů na obranu státu i za hranicí střednědobých výhledů,“ dodal ministr financí Zbyněk Stanjura.

Zákon tím zaváže i budoucí vlády, aby na obraně země nešetřily a při přípravě rozpočtu počítaly s předepsanou minimální výší výdajů, jinak by postupovaly nezákonně. V praxi bude nová legislativa fungovat tak, že vláda bude v návrhu rozpočtu muset na obranu vyčlenit částku odpovídající minimálně dvěma procentům HDP, podobně jako je tomu u jiných povinných výdajů. Takto navržený rozpočet předloží sněmovně, přičemž poslanci se budou muset při projednávání rozpočtu také řídit příslušným zákonem a výdaje na obranu zachovat minimálně ve výši dvou procent HDP. „Jak Ústava, tak Listina stanoví, že státní moc může postupovat pouze v mezích zákona a způsobem, který zákon výslovně stanoví,“ vysvětlil v deníku Právo ústavní právník Jan Kudrna, proč ministerstvo, vláda nebo sněmovna nemohou přijmout státní rozpočet s nižšími výdaji, než dvě procenta HDP, až bude nový zákon platit.

Zásadním způsobem se změní také pravidla pro financování velkých strategických projektů, které trvají více let, mají zásadní dopad na obranyschopnost státu a počítají s rozpočtem nad 300 milionů korun. O těchto projektech bude rozhodovat vláda. Změna oproti dosavadní praxi bude spočívat v tom, že resort obrany bude mít každoročně úhrnnou sumu prostředků na strategické projekty, kterou bude moci jednodušeji používat na jednotlivé projekty. Díky tomu bude zajištěno stabilní financování, stabilita projektů jako takových a také ubude administrativa a dohled vlády zajistí potřebnou veřejnou kontrolu a transparentnost.

Nová legislativa také umožní detailněji identifikovat obranné výdaje i u jiných resortů a zahrnout je do zmiňovaných dvou procent. Už nyní ministerstvo obrany mapuje projekty v jiných resortech, které naplňují definici obranných výdajů, ale pro jejich zahrnutí do obranných výdajů dosud chybí jasný legislativní podklad, který přináší právě navrhovaná změna legislativy. Až začnou pravidla platit, budou resorty muset reportovat ministerstvu obrany své obranné výdaje tři roky dopředu, které je

zahrne do obranného rozpočtu.

<https://mocr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/vlada-schvalila-nova-pravidla-pro-financovani-obrany-241499>